

**Projekt programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania
bezdolności zwierząt na terenie Gminy Tuczno w 2025 roku**

§ 1

Wprowadzenie

1. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuczno w 2025 roku, zwany w dalszej części Programem, został przygotowany zgodnie z art. 11a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie zwierząt.
2. Program jest dokumentem zawierającym kluczowe zadania dotyczące opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałania zjawisku bezdomności zwierząt.
3. Program określa:
 - 1) cel Programu;
 - 2) koordynatora Programu;
 - 3) realizatorów poszczególnych zadań;
 - 4) zadania planowane do realizacji w 2025 roku;
 - 5) sposób realizacji zadań;
- 6) wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu oraz sposoby wydatkowania tych środków.
4. Bezdolność zwierząt jest zjawiskiem społecznym, którego głównymi przyczynami są:
 - 1) niekontrolowane rozmnażanie zwierząt;
 - 2) porzucanie zwierząt przez właścicieli;
 - 3) niewystarczająca edukacja i wiedza społeczeństwa w zakresie metod zapobiegania bezdomności ze szczególnym uwzględnieniem sterylizacji i kastracji oraz elektronicznego znakowania zwierząt;
 - 4) ucieczki zwierząt.
5. Sterylizacja i kastracja zwierząt to zabieg mający na celu pozbawienie zwierząt możliwości rozmnażania się. Stanowi on najskuteczniejszą metodę zapobiegania ich niekontrolowanej rozrodczości. W ramach przeciwdziałania bezdomności zwierząt odbywa się:
 - 1) dofinansowanie sterylizacji/kastracji psów i kotów właścicielskich w miarę możliwości finansowych gminy;
 - 2) sterylizacja, kastracja bezdomnych psów i kotów, które trafią pod opiekę schroniska;
 - 3) sterylizacja/kastracja bezdomnych psów i kotów oraz kotów wolno żyjących, dostarczane przez społecznych opiekunów, mieszkańców, organizacje społeczne do gabinetu weterynaryjnego, z którym Gmina Tuczno ma zawarte umowy.
6. Elektroniczne znakowanie (czipowanie) jest jedną z głównych metod zapobiegania bezdomności zwierząt, umożliwiającą szybką identyfikację właścicieli. W ramach przeciwdziałania bezdomności zwierząt odbywa się:

- 1) czipowanie bezdomnych zwierząt, w szczególności psów i kotów, trafiających pod opiekę Schroniska;
- 2) czipowanie kotów wolno żyjących, które są odławiane przez społecznych opiekunów oraz organizacje społeczne. Działanie to ma na celu kontrolę wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na leczenie tych zwierząt;
- 3) dofinansowanie czipowania psów i kotów właścicielskich w miarę możliwości finansowych gminy;

7. Ilekroć w Programie jest mowa o:

- 1) **adopcji** – należy przez to rozumieć nabycie zwierzęcia od Schroniska lub organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt;
- 2) **humanitarnym traktowaniu zwierząt** – należy przez to rozumieć traktowanie uwzględniające potrzeby zwierzęcia i zapewniające mu opiekę i ochronę;
- 3) **kastracji** – należy przez to rozumieć zabieg chirurgiczny polegający na usunięciu gruczołów płciowych (jajników u samic, jąder u samców), przy czym w przypadku samic rozróżnia się owariohisterektomię – zabieg usunięcia jajników i macicy lub owariektomię – zabieg usunięcia jajników. Kastracja pozbawia zwierzę produkcji hormonów płciowych i powoduje nieodwracalną bezpłodność;
- 4) **kotach wolno żyjących** - należy przez to rozumieć zwierzęta z gatunku kot domowy (*Felix domesticus*, *Felix silvestris catus*), urodzone lub żyjące na wolności, w stanie dzikim, w otoczeniu człowieka;
- 5) **organizacjach społecznych** – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 t.j.), których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działające na terenie m.st. Warszawy;
- 6) **Burmistrzu** – należy przez to rozumieć Burmistrza Tuczna;
- 7) **Programie** – należy przez to rozumieć program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuczo w 2025 roku;
- 8) **Schronisku** – należy przez to rozumieć Fundację na Rzecz Bezdomnych Zwierząt „Radość Psiaka” Rusiec 15, 62-120 Wapno, prowadząca schronisko w Przyborówku, 64-500 Szamotuły;
- 9) **Gabinecie Weterynaryjnym** - należy przez to rozumieć gabinet weterynaryjny przy ul. Rzecznej 8, 78-640 Tuczo;
- 10) **Gospodarstwie Rolnym** - należy przez to rozumieć gospodarstwo rolne znajdujące się w m. Sypniewo, 89-422 Sypniewo, ul. 29 stycznia 45 i posiadające swoją filię w m. Wrzosa 2, 78-641 Tuczo;
- 11) **społecznym opiekunie** – należy przez to rozumieć osobę, która ochotniczo i bez wynagrodzenia sprawuje opiekę nad kotami wolno żyjącymi na terenie Gminy Tuczo; zarejestrowaną w Urzędzie Miejskim w Tucznie właściwym ze względu

na miejsce bytowania kotów i aktualizującą dane dotyczące liczby kotów wolno żyjących w I kwartale każdego roku;

- 12) **sterylizacji** – należy przez to rozumieć zabieg chirurgiczny dający efekt pozbawienia płodności poprzez naruszenie ciągłości struktur układu rozrodczego zwierzęcia bez usuwania gruczołów płciowych. Sterylizacja nie pozbawia zwierzęcia produkcji hormonów płciowych;
 - 13) **Urzędzie** – należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Tucznie;
 - 14) **ustawie** – jeżeli nie wskazano inaczej, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580);
 - 15) **zwierzętach bezdomnych** – należy przez to rozumieć zwierzęta, o których mowa w art. 4 pkt 16 ustawy;
 - 16) **zwierzętach domowych** – należy przez to rozumieć zwierzęta, o których mowa w art. 4 pkt 17 ustawy;
 - 17) **zwierzętach gospodarskich** – należy przez to rozumieć zwierzęta, o których mowa w art. 4 pkt 18 ustawy.
8. Opiekę nad zwierzętami bezdomnymi z terenu Gminy Tucznno zapewniają:
- 1) Schronisko;
 - 2) Organizacje społeczne;
 - 3) Gabinet Weterynaryjny, Gospodarstwo Rolne w ramach zawartej umowy.

§ 2

Cel Programu

Celem Programu jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi (domowymi i gospodarskimi) i kotami wolno żyjącymi, zapewnienie opieki weterynaryjnej kotom wolno żyjącym oraz innym zwierzętom poszkodowanym w wypadkach drogowych z terenu Gminy Tucznno, a także zapobieganie bezdomności zwierząt.

§ 3

Zadania w ramach Programu

1. W ramach Programu realizowane są następujące zadania:
 - 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku;
 - 2) obligatoryjna sterylizacja albo kastracja zwierząt, którym opiekę zapewnia Schronisko lub obligatoryjna kastracja zwierząt, którym opiekę zapewnia organizacja społeczna;
 - 3) elektroniczne znakowanie (czipowanie) zwierząt bezdomnych, którym opiekę zapewnia Schronisko lub organizacja społeczna;
 - 4) odławianie bezdomnych zwierząt;
 - 5) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich kastracja, leczenie, szczepienie przeciwko wściekliznie, czipowanie oraz dokarmianie;
 - 6) dofinansowanie kastracja psów i kotów właścicielskich w miarę możliwości

finansowych gminy przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają;

- 7) dofinansowanie elektronicznego znakowania (czipowania) psów i kotów właścicielskich w miarę możliwości finansowych gminy;
 - 8) poszukiwanie właścicieli dla zwierząt bezdomnych;
 - 9) usypianie ślepych miotów;
 - 10) zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich;
 - 11) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.
2. Integralną częścią zadań wskazanych w ust. 1 są działania informacyjno-promocyjne kierowane do mieszkańców Gminy Tuczno.

§ 4

Koordynatorzy i Wykonawcy Programu

1. Koordynatorem Programu jest Burmistrz Tuczna.
2. Realizatorami Programu są:
 - 1) Schronisko;
 - 2) Społeczni opiekunowie;
 - 3) Organizacje społeczne;
 - 4) Gabinet Weterynaryjny ;
 - 5) Gospodarstwo Rolne;

§ 5

Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku

Schronisko przyjmuje bezdomne zwierzęta domowe z terenu Gminy Tuczno i zapewnia im miejsce oraz opiekę zgodnie z umową.

§ 6

Sterylizacja, kastracja zwierząt domowych (bezdomnych i właścicielskich)

Działania dotyczące kastracji i sterylizacji zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów, podejmują:

- 1) **Schronisko** poprzez obowiązkową sterylizację i kastrację zwierząt bezdomnych przyjętych do Schroniska, z wyjątkiem zwierząt u których istnieją przeciwwskazania do wykonania tych zabiegów z uwagi na stan zdrowia lub wiek;
- 2) **Organizacje społeczne** poprzez realizację zadań publicznych obejmujących zabiegi kastracji zwierząt bezdomnych z terenu Gminy Tuczno;
- 3) **Urząd Miejski w Tucznie** poprzez prowadzenie akcji dofinansowania kastracji psów i kotów, których właściciele zamieszkują na terenie Gminy Tuczno, na poniższych zasadach:

- Wysokość dofinansowania uzależniona jest od możliwości finansowych gminy, nie więcej jednak niż 50% kosztów zabiegu.
- Właściciel składa wniosek o dofinansowanie kastracji do sekretariatu Urzędu Miejskiego w Tucznie, po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku dostaje skierowanie na zabieg kastracji w gabinecie weterynaryjnym, z którym Urząd Miejski w Tucznie ma podpisaną umowę z informacją o stopniu dofinansowania.
- W przypadku psów dodatkowo wymaga się posiadania przez właściciela dowodu aktualnego szczepienia zwierzęcia przeciwko wściekliźnie.
- Urząd Miejski w Tucznie dofinansowuje koszty zabiegów kastracji w liczbie maksymalnie 1 zwierzę rocznie w odniesieniu do jednego właściciela.
- Właściciel dokonuje zapłaty za wykonane usługi bezpośrednio wykonawcy zabiegu; opłata jest pomniejszona o udzielone dofinansowanie.
- Gabinet weterynaryjny wystawia fakturę Gminie Tucznie na pozostałą część kosztów zabiegu (pomniejszona o sumę uiszczoną przez właściciela).

§ 7

Elektroniczne znakowanie (czipowanie) zwierząt bezdomnych i właścicielskich

Działania w zakresie elektronicznego znakowania (czipowania) zwierząt podejmują:

- 1) **Schronisko** poprzez:
 - a) czipowanie bezdomnych zwierząt przyjmowanych do Schroniska, w szczególności psów i kotów;
 - b) bieżące wprowadzanie danych o zaczipowanych zwierzętach .
- 2) **Urząd Miejski w Tucznie** poprzez prowadzenie akcji dofinansowania czipowania psów i kotów, których właściciele zamieszkują na terenie Gminy Tucznie, na poniższych zasadach:
 - Wysokość dofinansowania uzależniona jest od możliwości finansowych gminy, nie więcej jednak niż 50% kosztów zabiegu.
 - Właściciel składa wniosek o dofinansowanie zabiegu czipowania do sekretariatu Urzędu Miejskiego w Tucznie, po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku dostaje skierowanie na zabieg czipowania w gabinecie weterynaryjnym, z którym Urząd Miejski w Tucznie ma podpisaną umowę. Na skierowaniu znajduje się informacja o stopniu dofinansowania.
 - W przypadku psów dodatkowo wymaga się posiadania przez właściciela dowodu aktualnego szczepienia zwierzęcia przeciwko wściekliźnie
 - Urząd Miejski w Tucznie dofinansowuje koszty zabiegów czipowania w liczbie maksymalnie 1 zwierzę rocznie w odniesieniu do jednego właściciela.
 - właściciel ze skierowaniem udaje się do wyznaczonego gabinetu weterynaryjnego. Po wykonanym zabiegu dokonuje zapłaty za wykonane usługi bezpośrednio wykonawcy zabiegu; opłata jest pomniejszona o udzielone dofinansowanie.

– Gabinet weterynaryjny wystawia fakturę Gminie Tuczo na pozostałą część kosztów zabiegu (pomniejszona o sumę uiszczoną przez właściciela).

3) **Organizacje społeczne** poprzez czipowanie zwierząt bezdomnych trafiających pod opiekę organizacji w ramach zawartych umów na realizację zadań w zakresie ochrony zwierząt.

§ 8

Odlawianie bezdomnych zwierząt

1. Odlawianie ma charakter stały i podlegają mu zwierzęta bezdomne.
2. Odlawianie bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Tuczo realizują:
 - 1) **Organizacje społeczne**, posiadające niezbędne doświadczenie oraz sprzęt służący do odlawiania zwierząt, które po sprawdzeniu adresatki lub numeru czipa podejmują próbę kontaktu z właścicielem zwierzęcia.
 - 2) **Schronisko**, w ramach podpisanej umowy;
 - 3) Gabinet Weterynaryjny, w ramach podpisanej umowy.

§ 9

Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich kastracje, leczenie, szczepienie przeciwko wściekliznie, czipowanie oraz dokarmianie

1. Opiekę nad wolno żyjącymi kotami realizują:
 - 1) **Urząd Miejski w Tucznie** poprzez:
 - a) zakup karmy dla kotów wolno żyjących z terenu Gminy Tuczo;
 - b) zlecenie usług kastracji, leczenia, szczepienia przeciwko wściekliznie i czipowania kotów wolno żyjących, na podstawie umowy zawartej z Gabinetem Weterynaryjnym dla zwierząt na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych i innych zdarzeń losowych z udziałem kotów wolno żyjących z terenu Gminy Tuczo;
 - c) gospodarowanie karmą dla kotów wolno żyjących i przydzielanie jej społecznym opiekunom, którzy zarejestrowani są w Urzędzie Miejskim w Tucznie;
 - d) rejestrację społecznych opiekunów kotów wolno żyjących zgodnie z regulaminem rejestracji społecznych opiekunów kotów wolno żyjących na terenie Gminy Tuczo;
 - e) prowadzenie „Bazy społecznych opiekunów kotów wolno żyjących” wraz z szacunkową liczbą kotów, które są pod ich opieką oraz adresami ich bytowania i dokarmiania;
 - f) podejmowanie interwencji, w tym z udziałem organizacji społecznych lub pracowników Urzędu Miejskiego, w sprawach kotów wolno żyjących z terenu Gminy Tuczo;
 - g) przyjmowanie zgłoszeń od społecznych opiekunów dotyczących potrzeb kastracji i leczenia kotów wolno żyjących oraz pomoc w tym zakresie;

2) **Gabinet Weterynaryjny** poprzez:

- a) odławianie i transport kotów wolno żyjących w celu udzielenia im pomocy lekarsko-weterynaryjnej – w tym transport powrotny w miejsce wypuszczenia;
- b) transport kotów wolno żyjących odłowionych przez społecznych opiekunów w celu wykonania zabiegów kastracji, w sytuacjach, gdy społeczny opiekun nie ma możliwości samodzielnego transportu kota;
- c) realizację zgłoszeń od społecznych opiekunów kotów wolno żyjących o pozostawieniu kociąt bez widocznej opieki kotki, gdy społeczny opiekun nie ma możliwości samodzielnego ich transportu;

3) **Organizacje społeczne** poprzez:

- a) realizację zadań publicznych zleczanych przez pracowników Urzędu Miejskiego w Tucznie w zakresie opieki nad kotami wolno żyjącymi;
- b) podejmowanie interwencji w sprawach kotów wolno żyjących;

4) **Spoleczni opiekunowie** poprzez:

- a) dokarmianie kotów wolno żyjących, które są pod ich opieką,
- b) odławianie kotów wolno żyjących będących pod ich opieką oraz ich dostarczenie do gabinetu weterynaryjnego dla zwierząt, z którym Urząd Miejski w Tucznie ma podpisaną umowę na opiekę nad kotami wolno żyjącymi, celem wykonania zabiegu kastracji, szczepienia przeciwko wściekliźnie i czipowania oraz ewentualnego leczenia;
- c) zgłaszanie do Urzędu Miejskiego w Tucznie, informacji o potrzebie kastracji i leczenia kotów wolno żyjących, w przypadku, kiedy społeczny opiekun nie może samodzielnie podjąć się działań wskazanych w lit. b);
- d) zgłaszanie do Urzędu Miejskiego w Tucznie lub do organizacji społecznych, informacji związanych z miejscami bytowania kotów, poprawą warunków ich bytowania czy potrzebie podjęcia interwencji w sprawach kotów wolno żyjących,
- e) weryfikację miejsc, w których pojawiły się kocięta bez widocznej opieki kotki, jeżeli

społeczny opiekun oceni, że kocięta pozostawione są bez opieki a nie ma możliwości ich samodzielnego odłowienia.

- 2. Koty wolno żyjące bytują głównie w piwnicach budynków mieszkalnych, jak również na terenach ogrodów działkowych, czy cmentarzach a ich obecność zapobiega rozprzestrzenianiu się myszy i szczurów.
- 3. Koty wolno żyjące nie są zwierzętami bezdomnymi w rozumieniu ustawy i dlatego nie należy ich wyłapywać ani wywozić. Wyjątek stanowi odławianie kotów w sytuacji określonej w art.11 ust. 3 ustawy, a także w celu wykonania zabiegu kastracji, szczepienia przeciwko wściekliźnie lub przeprowadzenia leczenia w zakładzie leczniczym dla zwierząt.
- 4. Zgodnie z art. 11a ust. 2 pkt 2 ustawy gmina obejmuje opieką koty wolno żyjące, w tym zwierzęta chore, ranne, które uległy wypadkom lub innym zdarzeniom losowym,

wymagające interwencji, jak również zgłoszone przez społecznych opiekunów celem odłowienia i przetransportowania do lecznicy weterynaryjnej, bądź miejsca bytowania (w przypadku braku takiej możliwości przez społecznego opiekuna), a także mioty porzucone przez matkę, czy zagrożone utratą zdrowia i życia.

5. Podczas kastracji zwierzęta te są znakowane poprzez poziome, niewielkie odcięcie górnej krawędzi małżowiny usznej.
6. Po zabiegach lub wyleczeniu, a także szczepieniu przeciwko wściekliznie i zacypowaniu zwierzęta te wypuszczane są na wolność w miejscu dotychczasowego bytowania.
7. W przypadku kotów wolno żyjących, które nie mogą bezpiecznie, samodzielnie funkcjonować w środowisku (np. utrata kończyny, choroba zakaźna), podejmowane są działania w celu zapewnienia im dożywotniej opieki. Dopuszcza się przekazanie kotów wolno żyjących, które nie mogą powrócić do środowiska, pod opiekę organizacji społecznych.

§ 10

Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt

Poszukiwanie dotychczasowych lub nowych właścicieli dla zwierząt bezdomnych realizują:

- 1) **Schronisko** poprzez:
 - a) kontakt z właścicielem dostarczonego zwierzęcia, w przypadku, gdy zwierzę jest zacypowane;
 - b) prowadzenie, dostępnej dla wszystkich mieszkańców, internetowej bazy zwierząt przyjętych do Schroniska, zawierającej zdjęcie oraz możliwie dokładny opis zwierzęcia ułatwiający jego identyfikację przez właściciela;
 - c) prowadzenie działań promujących adopcje i zmierzających do pozyskania nowych właścicieli oraz oddawania do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym zapewnić im odpowiednie warunki;
- 2) **Organizacje społeczne** poprzez prowadzenie akcji adopcyjnych i promocyjnych zwierząt bezdomnych będących pod ich opieką;
- 3) **Urząd Miejski w Tucznie** poprzez poszukiwanie właściciela bezdomnego zwierzęcia zamieszczając na stronie internetowej ogłoszenie wraz ze zdjęciem przez okres 10 dni roboczych od daty znalezienia.

§ 11

Usypianie ślepych miotów

Usypianie ślepych miotów, zgodnie z zapisami art. 11a ust. 2 pkt 6 ustawy, realizuje gabinet weterynaryjny w zakresie usypiania ślepych miotów pochodzących od zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących, na podstawie zawartej Umowy w zakresie opieki weterynaryjnej udzielanej zwierzętom bezdomnym i kotom wolno żyjącym.

§ 12

Zapewnienie miejsca zwierzętom gospodarskim

Zwierzętom gospodarskim miejsce zapewnia Urząd Miejski w Tucznie na podstawie umowy zawartej z Gospodarstwem Rolnym w m. Sypniewo, 89-422 Sypniewo, ul. 29 stycznia 45 i posiadającym swoją filię w m. Wrzosa 2, 78-641 Tuczno.

§ 13

Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt

1. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt bezdomnych i kotów wolno żyjących realizują:

- 1) **Urząd Miejski w Tucznie** na podstawie umowy zawartej z Gabinetem Weterynaryjnym
- 2) **Schronisko** poprzez zapewnienie dyżuru lekarza weterynarii w Schronisku – w zakresie opieki weterynaryjnej, udzielanej zwierzętom bezdomnym i kotom wolno żyjącym;

§ 14

Finansowanie Programu

1. Środki finansowe na realizację zadań wynikających z Programu zabezpieczone są w budżecie Gminy Tuczno w dziale 900, rozdziale 90095 klasyfikacji budżetowej w wysokości 72 200,00 zł w tym na:

- 1) odławianie, przyjmowanie i pobyt bezdomnych zwierząt w schronisku (w tym również: leczenie zwierząt; zabiegi kastracji/sterylizacji, czipowanie, usypianie ślepych miotów, poszukiwanie nowych właścicieli) – 45 000,00 zł;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami w tym ich dokarmianie – 10 000,00 zł;
- 3) pobyt zwierząt odebranych interwencyjnie w gospodarstwie rolnym – 7 000,00 zł;
- 4) usługi weterynaryjne (usypianie ślepych miotów, całodobowa opieka weterynaryjna

w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt) – 1 200,00 zł;

5) kastrację/sterylizację, czipowanie – 9 000,00 zł.

2. Środki finansowe wydatkowane będą poprzez zlecenie:

- 1) zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.2023.571 t.j.);
- 2) świadczenia usług i dostaw, zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019r. prawo zamówień publicznych (Dz.U.2023.1605 t.j. z póź. zm.).